

Handläggare
Lars Romanus

Datum
2018-09-04

Diarienummer
UBN-2018-5167

Utbildningsnämnden

Avtal med Upplands Lokaltrafik (UL) om skolresor

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att godkänna förslag till avtal med UL om skolresor för perioden 2019-01-01 till och med 2028-06-30.

Bakgrund

Utbildningsförvaltningen har i samarbete med upphandlingsenheten omförhandlat avtalet med UL för skolskjuts och elevresor till och från skolan, såväl fristående som kommunalt drivna. Samarbetsavtalet med UL angående skolresor avser elevers resor till och från skolan i såväl skolskjutsområden och linjetrafiken.

Föredragning

Nuvarande avtal med UL innehåller formuleringar som innebär att Uppsala kommun inte har kunnat prognostisera och budgetera för skolskjutskostnader på ett tillfredställande sätt.

Bland annat har kommunen påförts en kostnad 1000 kr per månad och elev om elever i skolskjutsområdena har använt busskort i den ordinarie linjetrafiken. Detta har medfört en extra kostnad på cirka 15 miljoner kr per år. Detta har nu i avtalsförhandlingen tagits bort och dessutom förhandlats bort för innevarande år.

Det nya avtalet innebär att kommunen beställer två typer av busskort:

- Ett kort som gäller elever i skolskjutsområden. Kostnad per kort är 0 kr. Skolskjutsområdenas busstrafik ersätts med en totalsumma om cirka 36 miljoner kronor. Kostnaden är samma som i föregående avtal och avser skjutsar både till fristående och kommunala skolor.
- Ett kort som gäller gymnasieelever och elever i grundskolan som valt annan skola än den anvisade. Kostnad per kort är 5500 kr/läsår för gymnasieelever och 9000 kr/läsår för grundskoleelever. Kostnaderna är samma som i föregående avtal. Skälet till prisskillnaden mellan skolformerna är att gymnasieelevernas priser är subventionerade av Region Uppsala på samma sätt som kollektivtrafiken i övrigt, medan grundskoleelevernas skolskjutsar är ett kommunalt ansvar och därmed inte är subventionerat av Region Uppsala.

Konsekvenser för barn/elever

Inga konsekvenser för barn och elever i jämförelse med det gamla avtalet

Ekonomiska konsekvenser

Det nya avtalet ger en sänkning av den totala kostnaden med cirka 15 miljoner kronor per år, denna summa har även förhandlats bort för 2018.

Prisklausul begränsar prisförändringar till maximal +/- 5 procent och ska motsvara förändringar i UL:s övriga biljettsortiment, en sådan prisklausul saknades i föregående avtal.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Samarbetsavtal rörande skolresor

Parter

Detta avtal (Avtalet) är tecknat mellan följande parter:

Uppsala kommun, organisationsnummer 212000-3005 (Kommunen)

samt

Kollektivtrafikförvaltningen UL, Region Uppsala, organisationsnummer 232100-0024 (UL)

Innehåll

Samarbetsavtal rörande skolresor	1
Parter	1
Bilagor	3
1. Inledning	4
2. Bakgrund.....	4
3. Omfattning.....	5
4. Samverkan	5
4.1. Styrgrupp	5
4.2. Utveckling, planering och beställning	5
5. Skolresor med ordinarie linjetrafik.....	5
5.1. Allmänt	5
5.2. Planering.....	5
5.3. Sommarperiod	5
5.4. Ansvarsfördelning	6
5.4.1. Kommunen	6
5.4.2. UL.....	6
6. Skolresor med skolbusslinjer	6
6.1. Allmänt	6
6.2. Ansvarsfördelning	6
6.2.1. Kommunen	6
6.2.2. UL.....	7
6.3. Planering och beställning av skolbusslinjer	7
6.4. Operativa kontakter	7
6.5. Skolbusshållplatser	7
6.6. Utförande	8
6.7. Kvalitetsuppföljning	8
6.8. Upphandling.....	8
6.9. Utbud	8
7. Verksamhetsresor.....	8
8. Beställningstrafik	8
9. Skolbiljettens giltighet och regler	9
10. Administration av kort och biljetter	9
11. Biljettpriser.....	10
11.1. Skolkort/Läsårsbiljett	10

11.2.	Prisklausul.....	10
12.	Ersättning för skolbusslinjer	10
13.	Betalning	11
14.	Biträdandeavtal för GDPR	11
15.	Avtalstid.....	12

Bilagor

Bilaga 1	Skolbusslinjer inom Kommunen
Bilaga 2	Definitioner
Bilaga 3	Biträdandeavtal GDPR

1. Inledning

Detta Avtal reglerar parternas samverkan avseende resor kopplade till skolan. Denna samverkan utgår ifrån att båda parter har nytta av att låta skolelever använda trafik som organiseras av UL och ska ses som en del av parternas samverkan för att tillsammans utveckla det hållbara resandet.

För UL innebär detta ett större resandeunderlag som bidrar till större möjlighet att utveckla trafiken. Därtill får eleverna tidig erfarenhet av kollektivtrafiken vilket, om det förvaltas rätt, ger en bra grund för framtida resandevanor. Detta är i linje med målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Kommunen får genom detta Avtal ett kostnadseffektivt sätt att utföra nödvändiga resor kopplade till skolan och kan samtidigt få ett högre utbud av kollektivtrafik inom kommunen till gagn för samtliga medborgare och för miljön.

Utifrån ovanstående är parterna överens om att samverka om skolresor enligt detta Avtal.

2. Bakgrund

Det avtal som tecknades mellan Landstinget i Uppsala län, Regionförbundet Uppsala län samt länets kommuner i samband med bildandet av den regionala kollektivtrafikmyndigheten, Avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Uppsala Län LK2010-0583, reglerar skolskjutsar enligt följande:

6. Särfakturering

Skolskjutsar

Skolskjutsar är ett kommunalt ansvar enligt vad som följer av skollagen. Om inget annat överenskomms anordnar Kommunen själv sådan trafik.

Landstinget och Kommunen är överens om att verka för att underlätta samordning av skolskjuts med allmän kollektivtrafik med syfte att skapa kostnadseffektiva lösningar och fler resmöjligheter för länets invånare.

För att upprätthålla och vidareutveckla samordningen, samt nyttja den upphandlingskompetens som landstinget besitter kan Kommunen välja att enligt särskild överenskommelse med Landstinget gällande skolskjuts/ skolresor

- *Uppdra till landstinget att upphandla skolskjuts eller kompletterande linjetrafik och samordna denna varvid Kommunen har beslutanderätten över trafikens omfattning och utformning samt faktureras för tjänstens kostnader och/eller*
- *Låta skolelever åka med den allmänna linjetrafiken på skolkort som köps av Kommunen enligt ett av landstinget fastställt pris, varvid Landstinget har beslutanderätten över trafikens omfattning och utformning.*

För särfakturering av skolresor inom anropstyrd trafik gäller särskild finansieringsmodell mellan anslutna Kommuner och Landsting.

Vid särfakturering av skolskjutslinjer ska nettokostnad tillämpas.

Detta Avtal utgår från ovanstående skrivning.

3. Omfattning

Detta Avtal omfattar skolresor. Med skolresa avses resa till och från skolan med UL:s linjetrafik eller med särskilt upphandlade skolbusslinjer. Det senare om Kommunen valt att låta UL upphandla denna trafik.

Avtalet omfattar även verksamhetsresor med fordon avsedda för skolbusslinjer. Även beställningstrafik med dessa fordon regleras.

4. Samverkan

Samverkan mellan parterna sker genom en styrgrupp samt administration för utveckling, planering och beställning.

4.1. Styrgrupp

Styrgruppen består av UL:s förvaltningschef eller av denne utsedd representant samt av Kommunens utbildningsdirektör eller av denne utsedd representant. Styrgruppen ska bevaka den samverkan som finns och besluta om eventuella justeringar. Möten hålls minst en gång per år.

4.2. Utveckling, planering och beställning

Kommunen ska ha en central funktion som har dialogen med UL:s trafikplanerare och skolkortadministration. Syftet är att säkerställa att Kommunens resandebestånd hanteras i enlighet med detta Avtal. Därtill kommer att kontinuerligt följa upp, utvärdera och utveckla genomförandet av skolresor.

5. Skolresor med ordinarie linjetrafik

5.1. Allmänt

Kommunen har rätt att låta elever som berättigas skolskjuts och elevresor att åka med ordinarie linjetrafik till och från skolan mot att Kommunen beställer anvisade biljetter av UL och att berörda elever kan uppvisa dessa biljetter vid resa.

5.2. Planering

UL ansvarar för och har beslutanderätt avseende planeringen av ordinarie linjetrafik. Hänsyn ska tas till Kommunens behov av skolresor i den grad det är möjligt.

På motsvarande sätt ska Kommunen i den grad det är möjligt ge goda planeringsförutsättningar för skolresor via ordinarie linjetrafik genom t.ex. lämpliga ramtider för skolor.

Vid förändringar som rör skolresor ska samråd ske senast i februari inför nästkommande läsår mellan Kommunen och UL.

5.3. Sommarperiod

UL har en sommartidtabell för ordinarie linjetrafik under den period skolorna är stängda där utbudet normalt är lägre än övriga året. Denna period utgår ifrån när majoriteten av kommunerna har sommarlov.

I det fall en kommun väljer att avvika från dessa datum och extra trafik därför behövs under sommarperioden ska UL så långt det är möjligt tillgodose detta. Kommunen står då för de extra kostnader detta medför för UL.

5.4. Ansvarsfördelning

5.4.1. Kommunen

För elever som går i av Kommunen anvisad skola och som berättigas skolskjuts med ordinarie linjetrafik ansvarar Kommunen från dess att elever kliver på bussen till skolan fram till dess att eleven kliver av bussen från skolan. Skolskjutsberättigades elevers vårdnadshavare ansvarar i dessa fall för eleven till och från hållplatsen.

I de fall elever går i annan än av Kommunen anvisad skola ansvarar vårdnadshavaren för hela resan till skolan och från skolan.

5.4.2. UL

UL ansvarar för att kontrakterat trafikföretag förmedlar information om eventuella trafikstörningar till UL, som sedan publicerar informationen på ul.se och i UL-appen.

UL ansvarar för elever som berättigas skolskjuts och elevresor på samma sätt som UL ansvarar för övriga resenärer.

6. Skolresor med skolbusslinjer

6.1. Allmänt

Kommunen har rätt att låta UL upphandla och administrera skolbusslinjer för elever som berättigas skolskjuts. Kommunen har rätt att låta skolskjutsberättigade elever åka på skolbusslinjer mot att Kommunen beställer av UL anvisade biljetter och att berörda elever kan uppvisa dessa biljetter vid resa.

Alla med en giltig UL-biljett har rätt att åka på skolbusslinjer.

6.2. Ansvarsfördelning

6.2.1. Kommunen

För elever som går i av Kommunen anvisad skola och som berättigas skolskjuts med skolbusslinjer ansvarar Kommunen från dess att elever kliver på bussen till skolan fram till dess att eleven kliver av bussen från skolan. Skolskjutsberättigades elevers vårdnadshavare ansvarar i dessa fall för eleven till och från hållplatsen.

I de fall elever går i annan än av Kommunen anvisad skola ansvarar vårdnadshavaren för hela resan till skolan och från skolan.

Kommunen ansvarar för att trafiken planeras i form av linjesträckningar, tidpunkter och kapacitetsbehov. Kommunen ansvarar vidare för all information till och dialog med vårdnadshavare.

6.2.2. UL

UL ansvarar för att utifrån Kommunens planering upphandla och årligen beställa för ändamålet relevant trafik.

Vidare ansvarar UL för att följa upp att kontrakterat trafikföretag levererar enligt avtal. I avtalet med trafikföretaget ska det framgå att trafikföretaget ska kontakta respektive informationsansvarig vid berörda skolor vid avvikelser i trafiken.

UL ansvarar för elever som berättigas skolskjuts och elevresor på samma sätt som UL ansvarar för övriga resenärer.

6.3. Planering och beställning av skolbusslinjer

För skolbusslinjer har Kommunen beslutanderätt avseende omfattning och linjedragning. För resursoptimering skall Kommunen planera detta med stöd av UL.

För att UL och dess upphandlade trafikföretag ska kunna leverera en kvalitativ trafik, måste planeringsprocessen enligt nedan följas:

Större förändringar för kommande läsår måste komma UL till del senast under december. Med större förändringar avses bland annat öppnande och nedläggning av skolor, förändringar i fordonsflottan (fler eller större fordon), ramtider eller omfattande ändringar av linjedragningar.

Samtliga övriga förändringar för kommande läsår ska vara UL till del senast under april (exempelvis mindre förändringar av linjesträckningar).

Förändringsbehov som inkommer senare ska i möjligaste mån tillgodoses så snart det är praktiskt möjligt. Kommunen står för eventuella merkostnader som uppstår för sena förändringar.

6.4. Operativa kontakter

Kommunen ska ha en informationsansvarig på respektive skola som, via telefon och mail, kan ta emot information om eventuella avvikelser under de tider skolbusslinjer ska utföras och förmedla detta till berörda vårdnadshavare. Från och med 2020 kommer även Trafikföretaget att direkt förmedla information till berörda vårdnadshavare. Kommunen behöver efter det ingen informationsansvarig på respektive skola.

Ovanstående gäller för den trafik som till övervägande del anpassats för skolan. För övriga linjer förmedlar UL information om eventuella trafikstörningar via ul.se och UL-appen.

6.5. Skolbusshållplatser

Ansvaret för hållplatser är delat mellan Region Uppsala och väghållare.

Kommunen ansvarar, enligt Skollagen, för att bedöma att vägen till och från hållplatser som nyttjas av skolskjutsberättigade elever är trafiksäker. I de fall Kommunen bedömer att det inte går att nyttja befintlig hållplats kan en särskild skolbusshållplats iordningsställas. Det är viktigt att en skolbusshållplats medger

möjlighet att både lämna och hämta elever. Placering av skolbusshållplatser sker i samverkan med UL.

Vid iordningsställande av en skolbusshållplats ansvarar kommunen för nödvändiga markarbeten och UL för att hållplatsskyltar och eventuellt annan infrastruktur placeras ut.

6.6. Utförande

UL är väl medveten om att skjuts av skolelever ställer stora krav på utföraren. I avtalet med trafikföretaget ställs långtgående krav på bemötande och trafiksäkerhet. Trafiken som till övervägande del anpassats för skolan ska utföras av små förargrupper som gör att dessa känner såväl körvägen som eleverna som åker med. Vid nyanställning ska förare även redovisa utdrag från belastningsregister. Vidare ställs krav på fordonen i form av t.ex. alkolås och säkerhetsbälten.

6.7. Kvalitetsuppföljning

UL ansvarar för att följa upp trafiken och dess kvalitet.

Som en del i uppföljningen ska en årlig kundundersökning genomföras som riktar sig till skolor, vårdnadshavare och elever från och med år 2021. Parterna ska komma överens om formerna för denna undersökning. Genomförandet av den årliga kundundersökningen ska göras av UL med stöd av Kommunen.

6.8. Upphandling

Inför UL:s kommande trafikupphandlingar ska parterna samråda om omfattning och övriga villkor. UL har beslutanderätt avseende villkoren för trafiken, medan Kommunen har beslutanderätt avseende i vilken omfattning UL ska handla upp skolbusslinjer för Kommunens räkning.

6.9. Utbud

I bilaga 1 redovisas vilka linjer i Kommunen som klassas som skolbusslinje och dess anpassningsgrad. Där framgår även kostnaderna för dessa linjer. Bilaga 1 uppdateras inför varje läsår.

7. Verksamhetsresor

Verksamhetsresor är resor som görs terminsvis under skoltid och där behov finns kan Kommunen beställa separata busslinjer för dessa resor. Planering, beställning och finansiering sker på samma sätt som för skolbusslinjer. Även i övrigt i detta Avtal klassas dessa linjer som skolbusslinjer. Dock krävs inget färdbevis för verksamhetsresor på för ändamålet beställda linjer.

8. Beställningstrafik

Resor på skoltid som inte kan klassas som verksamhetsresor och som kräver tillgång till dedikerade fordon klassas som beställningstrafik. Beställningstrafik ingår inte i detta Avtal utan måste handlas upp/beställas direkt av Kommunen.

UL medger att Kommunen får kontakta UL:s kontrakterade trafikföretag för offert och att trafikföretaget för detta uppdrag får nyttja fordonen inom ramen för UL:s

trafik. Detta förutsatt att trafikföretagets åtagande gentemot UL inte påverkas. Den ekonomiska uppgörelsen mellan Kommunen och trafikföretag berör inte UL.

9. Skolbiljettens giltighet och regler

Ett skolkort blir laddad med en skolbiljett för ett helt läsår. Samma giltighet gäller för såväl skolskjuts som elevresa.

Hösttermin är från mitten av augusti (måndag i veckan för skolstart) till och med dag före jullov. Vårterminen är från dag efter jullov till början på juni, då de kommunala skolorna börjar sina sommarlov. Perioderna varierar något från år till år. Skolkorten gäller även under kortare lov under terminen, dock ej lördag, söndag och helgdag.

Biljetten är giltig helgfria vardagar mellan kl. 04.00 fram till 19.00.
Antal resor per dag är obegränsade för den aktuella eleven.
Skolkortet är personligt och får ej överlämnas till någon annan.

Skolkort går att spärra och blir då obrukbara. Elev som tappar sitt skolkort, eller på annat sätt blir av med det, skall vända sig till UL (via ul.se). UL skickar då kostnadsfritt ett nytt kort hem till eleven. Fram till att eleven fått sitt nya kort ansvarar eleven eller dess vårdnadshavare för att eleven har giltig biljett.

Om elev byter hemortskommun kan kommun/skola spärra kortet. Kommunen ansvarar för spärrning av skolkort vid flytt eller när elev av annan orsak inte skall ha skolkort.

Eleven eller dess vårdnadshavare ansvarar för att eleven har giltig biljett ombord.
Eventuell tilläggsavgift bekostas av eleven eller dess vårdnadshavare.

10. Administration av kort och biljetter

Kommunen ansvarar för vilka elever som är berättigade skolbiljett.

Skolbiljett beställs av Kommunen i god tid före terminsstart. Inför höstterminen innebär detta i början på juli. Kommunen kan även skicka kompletterande data till UL under terminens gång.

Beställning sker enligt vid var tid gällande rutiner. Inledningsvis innebär detta att beställning skall bestå av dataöverföring med elevens namn, adress och personnummer. För grundskoleelever ska dessutom uppgift finnas om eleven reser med skolbusslinje, ordinarie linjetrafik eller båda för resor till och från skolan.

UL skickar ut kort hem direkt till eleven.

Kommunen skall även informera UL om elev som inte längre är berättigad till skolkort för att UL skall spärra dessa kort.

11. Biljettpriser

11.1. Skolkort/Läsårsbiljett

För gymnasieelever berättigade till elevresor är biljettpriset 5 500 kr/elev och läsår uppdelat i nio perioder. Debitering sker med 611 kr per elev och påbörjad period.

För elever berättigade till skolskjuts med skolbusslinjer är biljettpriset 0 kr. Istället ersätter Kommunen UL enligt den finansieringsmodell som beskrivs i kapitel 12.

För elever berättigade till skolskjuts med ordinarie linjetrafik för hela eller delar av resan till och från skolan är biljettpriset 9000 kr/elev och läsår. Läsåret delas upp i nio perioder och debitering sker med 1000 kr per elev och påbörjad period.

UL förbehåller sig rätten att göra kontroller för säkerställa att elever som enbart är berättigade med skolskjuts med skolbusslinjer inte i orimlig omfattning nyttjar ordinarie linjetrafik för resor till och från skolan.

11.2. Prisklausul

Priserna i punkt 11.1 gäller under första avtalsåret. Därefter har UL rätt att justera priset med motsvarande nivå som övriga biljettsortimentet, dock med en begränsning av +/- 5 % årligen. Förändrade priser ska aviseras senast 6 månader innan genomförande.

Tillsammans med Kommunen kommer UL att årligen verka för att effektivisera verksamheten för att därigenom hålla nere kostnaderna.

12. Ersättning för skolbusslinjer

Kommunen ersätter UL för produktionskostnaden för skolbusslinjer baserat på i vilken grad linjen är anpassad efter skolan. En skolbusslinje kan vara anpassad till grund- och särskolans behov i olika grad enligt tabellen nedan. Vilken trafik som klassas som skolbusslinje respektive ordinarie linjetrafik sker i samråd mellan UL och Kommunen. I Bilaga 1 fastställs Kommunens skolbusslinjer.

Anpassningsgrad	Kriterier
100 %	Linjen är helt anpassad efter skolans och dess elevers behov avseende körsträcka och tider.
75 %	Linjen är helt anpassad efter skolans och dess elevers behov avseende körsträcka och tider. Därtill utökad med någon enstaka tur för övriga resenärers behov.
50 %	Linjen är främst anpassad efter skolans och dess elevers behov avseende körsträcka och tider. Därtill utökad med flertal turer för övriga resenärers behov. Alternativt Linjen utgår från övriga resenärers behov. Därtill utökad/justerad på ett relativt omfattande sätt för att anpassas efter skolans och dess elevers behov.
25 %	Linjen utgår från övriga resenärers behov. Därtill

	utökad/justerad på ett mindre omfattande sätt för att anpassas efter skolans och dess elevers behov.

Skolbusslinjens anpassningsgrad styr Kommunens andel av kostnaden för respektive skolbusslinje. För att räkna ut kostnaden för Kommunen beräknas den totala produktionskostnaden för respektive skolbusslinje. Från denna kostnad dras intäkterna av från övriga resenärer, dvs. resenärer som reser med andra biljetter än de biljetter som tilldelas skolskjutsberättigade elever. Beräkningen av intäkten baseras på UL:s genomsnittliga intäkt per resa och justeras läsårsvis. Avdraget sker inledningsvis med 15 kr per registrerad biljett i biljettsystemet. Bruttokostnaden multipliceras med skolbusslinjens anpassningsgrad. Summan blir Kommunens kostnad för skolbusslinjen.

Produktionskostnaden baseras på gällande trafikavtal mellan UL och trafikföretag som trafikerar berörda linjer. Kostnaden justeras läsårsvis baserat på indexuppräknings på trafikavtal samt förändringar i trafiken.

I god tid inför varje läsår samråder UL och Kommunen om vilka linjer som klassas som skolbusslinjer, vilket fastställs i Bilaga 1. I Bilaga 1 fastställs även kommunens maxkostnad för skolbusslinjerna inför det kommande läsåret.

13. Betalning

UL fakturerar kommunen en gång per termin i efterskott. Fakturan består av följande poster:

- Kostnad för biljetter för gymnasieelever
- Kostnad för skolskjutsbiljetter i ordinarie linjetrafik
- Kostnad för skolbusslinjer

Underlag för faktureringen av biljetter kommer att levereras av UL till Kommunen efter varje period.

14. Biträdandeavtal för GDPR

I och med detta Avtal tecknas även ett biträdandeavtal mellan Kommunen och UL avseende de personuppgifter UL handhar på uppdrag av Kommunen. Detta biträdandeavtal återfinns i Bilaga 3.

15. Avtalstid

Detta avtal gäller från och med 2019-01-01 till och med 2028-06-30, vilket avspeglar avtalsperioden för den upphandlade skolbusstrafiken. Under avtalsperioden har parterna rätt att kalla till förhandling rörande övriga villkor i Avtalet.

Uppsala 2018- -

Uppsala 2018- -

Region Uppsala

Uppsala kommun

.....
Johan Sundman
Ordförande kollektivtrafiknämnden

.....
Caroline Hoffstedt
Ordförande utbildningsnämnden

Kollektivtrafikförvaltningen UL

Utbildningsförvaltningen

.....
Johan Wadman
Trafikdirektör

.....
Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör